

Til høringsparterne

Jr. nr. 2026-29189
Den 29. oktober 2026

Høring over udkast til bekendtgørelse om kompensation for udledningsbaseret markregulering 2027

Hermed sender Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (herefter styrelsen) udkast til bekendtgørelse om kompensation for udledningsbaseret markregulering 2027 i høring.

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelsen sendes til baeredygtig-landbrugsproduktion@sgav.dk senest den **20. december 2026** med angivelse af jr. nr. 2026-29189.

Eventuelle spørgsmål til det faglige indhold af materialet bedes rettet til:

Binh Thanh Pham thupha@sgav.dk eller tlf. 51 23 53 30

eller

Malene Aarslev Fich malafi@sgav.dk eller tlf. 20 27 48 44

Høringssvar bliver offentliggjort på www.hoeringsportalen.dk efter høringsfristens udløb, for så vidt disse ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne. Ved afgivelse af høringssvar samtykkes til offentliggørelse af høringssvaret, herunder afsenders navn og mailadresse.

Det bemærkes, at der vil blive gennemført en supplerende høring af bekendtgørelse om kompensation for udledningsbaseret markregulering 2027 med kortmateriale, der viser tilskudssatserne for de enkelte områder. Dette skyldes, at opgørelsen af tilskudssatserne er blevet forsinket, bl.a. pga. justeringer i udledningsgrænserne, som har betydning for opgørelsen af tilpasningsomkostninger ved reguleringen og dermed kompensationsbehovet.

Formål og baggrund

Bekendtgørelsesudkastet er grundlag for den kompensationsordning, som er aftalt med [Aftale om et Grønt Danmark](#), [Aftale om Implementering af et Grønt Danmark](#) og tilhørende delaftaler.

Ordningens formål er at kompensere for landbrugsvirksomheders tilpasningsomkostninger og indtægtstab ved overholdelse af udledningskvoten under den udledningsbaserede markregulering, som indføres 1. januar 2027.

Ordningen er et-årig og omfatter et basistilskud og to midlertidige omstillingstilskud til helholdsvis grovfoderproduktion og anvendelse af husdyrgødning. Både basistilskuddet og omstillingstilskuddene har områdespecifikke tilskudssatser, så kompensationen tilpasses efter de varierende omkostninger i forskellige områder.

Baggrunden for omstillingstilskud til grovfoderproduktion og omstillingstilskud til anvendelse af husdyrgødning er, at der er estimeret særligt høje tilpasningsomkostninger ved udledningskvoten ved henholdsvis grovfoderproduktion og anvendelse af husdyrgødning i nogle områder. De målrettede omstillingstilskud gør det muligt at kompensere særskilt for disse aktiviteter.

Tilskudssatserne i ordningen nedtrappes gradvist i de efterfølgende år i overensstemmelse med den politiske aftale om, at nedtrapning af compensationen samlet set skal understøtte incitamentet til arealomlægning.

Kompensation for udledningsbaseret markregulering er finansieret delvist af EU-midler og delvist med nationale midler og er en del af den danske strategiske CAP-plan 2023-2027. Ordningen yder tilskud pr. ha med henblik på at kompensere for ekstraomkostninger og tabt indkomst relateret til områdespecifikke ulemper som følge af krav (udledningskvoten), der bidrager til implementering af vandrammedirektivet i Danmark.

Ordningens indhold i hovedtræk

Kompensation for udledningsbaseret markregulering 2027 ydes pr. ha og kan søges til arealer med udledningskvote i udledningsbaseret markregulering og har estimerede tilpasningsomkostninger ved udledningskvoten i den udledningsbaserede markregulering. Ordningen omfatter et basistilskud og to omstillingstilskud til hhv. grovfoderproduktion og anvendelse af husdyrgødning.

For at sikre, at omstillingstilskuddet til grovfoderproduktion målrettes bedrifter, som producerer grovfoder, har dette tilskud krav om, at der er etableret grovfoderafgrøder på de ansøgte arealer. Af samme årsag har tilskuddet desuden krav om, at ansøger skal have et vist antal kvæg på sin bedrift, eller alternativt, at ansøger kan dokumentere en aftale med en kvægbedrift om salg af det producerede grovfoder eller om afgræsning.

For at sikre, at omstillingstilskuddet til anvendelse af husdyrgødning målrettes bedrifter, der udbringer husdyrgødning, har dette tillæg et krav om, at der udbringes en vis mængde husdyrgødning på bedriften i ansøgningsåret.

Afgrænsning af ordningen

Bekendtgørelsen finder anvendelse for virksomheder, der er registreret med CVR-nummer i CVR-registret og råder over et eller flere arealer med tilknyttet udledningskvote i henhold til bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering.

Ansøgning

Ansøgning til ordningen sker i Fællesskema og er omfattet af fristerne for Fællesskema som fastsat i bekendtgørelse om ansøgninger m.v. for landbrugere i Tast selv.

Kriterier for tilskudsberettigelse og forpligtelser

§ 6 definerer fradragsarealer, som ikke kan opnå tilskud under ordningen. Fradragsarealer kan godt indgå i en indtegnet mark, som der søges tilskud til, men arealerne vil ikke indgå i det godkendte, ansøgte areal, som der gives tilskud til.

Kriterier for tilskudsberettigelse

§§ 7-8 beskriver de fælles kriterier for tilskudsberettigelse, der gælder for både basistilskud, omstillingstilskud til grovfoderproduktion og omstillingstilskud til anvendelse af husdyrgødning. Kriterierne omfatter, at ansøgers virksomhed ved ansøgningsfristen skal være registreret i Register for Udlednings- og Gødningsregnskab, og at det samlede ansøgte tilskudsbeløb som minimum skal udgøre 2.000 kr.

De fælles kriterier omfatter desuden en række krav til det ansøgte areal:

- Ansøger skal have rådighed over arealet ved ansøgningsfristen.
- Ansøger skal have søgt grundbetaling for arealet i 2027.
- Arealet skal være tilskudsberettiget under grundbetalingsordningen.
- Marker i det ansøgte areal skal indgå i beregningen af virksomhedens markberegnete udledningskvote i det pågældende kystvandopland, der foretages for 2027 efter bestemmelserne i bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering.
- Arealet må ikke være omfattet af ansøgning om eller tilsagn til de uforenelige tilskudsordninger, som fremgår af § 8.

§§ 11-13 beskriver kriterier, som gælder for de enkelte kategorier af tilskud. Det beskrives, at de enkelte tilskud kun kan søges i de områder, hvor tilskuddene udbydes, hvilket her betyder, at der skal være opgjort en vis minimumstilskudssats for tilskuddet i området:

- For basistilskuddet skal den vægtede gennemsnitlige tilskudssats pr. ha for marken udgøre minimum 25 kr.
- For begge omstillingstilskud gælder, at den vægtede gennemsnitlige tilskudssats pr. ha for marken skal udgøre minimum 50 kr.

For omstillingstilskud til anvendelse af husdyrgødning er der desuden et kriterie om, at ansøger ved ansøgning i Fællesskema skal indberette, hvor meget husdyrgødning der forventes samlet at blive udbragt pr. ha på bedriften i ansøgningsåret inden for nogle intervaller, dog mindst 30 kg total-N husdyrgødning. I opgørelsen af ha anvendes det areal, der indgår i ansøgers markberegnete udledningskvote fratrukket eventuelle arealer omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. I Fællesskema vil ansøger kunne se opgørelsen at dette areal for sin bedrift.

Valget af interval for forventet mængde udbragt husdyrgødning kan rettes til og med ændringsfristen for Fællesskema. Herefter er det ikke muligt at rette i valget af interval, men ansøger kan trække arealer ud af sin ansøgning til og med tilbagetrækningsfristen den 15. november 2027.

Kravet om indberetning af forventet udbringning af husdyrgødning afgrænser dette omstillingstilskud til bedrifter, som udfører denne aktivitet, og tilskudssatsen for den enkelte bedrift justeres alt efter det valgte interval.

Forpligtelser

§§ 9-10 beskriver de fælles forpligtelser, der gælder for både basistilskud, omstillingstilskud til grovfoderproduktion og omstillingstilskud til anvendelse af husdyrgødning. Der er to fælles forpligtelser:

- Virksomhedens udledningskvote skal være overholdt i det kystvandopland, hvor det ansøgte areal ligger.
- Virksomhedens udlednings- og gødningsregnskab skal være indgivet til den frist, der er fastsat i bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskaber m.v.

§ 13 beskriver de yderligere forpligtelser, der gælder for omstillingstilskud til grovfoderproduktion med det formål at afgrænse dette omstillingstilskud til arealer dyrket med grovfoderafgrøder.

Der skal være etableret en grovfoderafgrøde på arealet i ansøgningsåret. I bilag 1 fremgår de afgrødekoder, som er omfattet af omstillingstilskud til grovfoderproduktion.

§ 13, stk. 2-7, beskriver reglerne for, hvor stort et areal der kan søges omstillingstilskud til grovfoderproduktion til på baggrund af antallet af kvæg, der produceres grovfoder til, samt krav til dokumentation af antal kvæg.

Hvis virksomheden producerer grovfoder til egne kvæg, skal antallet af kvæg registreret i det Centrale HusdyrbrugsRegister (CHR) pr. ansøgt ha grovfoderareal svare til det angivne i bilag 2.

Hvis virksomheden producerer grovfoder til salg til en kvægbedrift eller til afgræsning med kvæg fra en anden bedrift, skal ansøger kunne dokumentere dette med en salgs- eller græsningsaftale.

§§ 15-16 beskriver de yderligere forpligtelser, der gælder for omstillingstilskud til anvendelse af husdyrgødning. Disse forpligtelser omfatter, at ansøger ud fra sit endelige udlednings- og gødningsregnskab for planperioden skal kunne dokumentere, at der er udbragt den mængde husdyrgødning, som er indberettet ved ansøgningen, jf. § 14 stk. 2. Ansøger skal samtidig overholde det organiske kvælstofarealkrav, jf. § 12 i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Tilskudssatser

Tilskudssatserne for basistilskuddet er fastsat ud fra følgende elementer: En grundkompensation for de estimerede gennemsnitlige tilpasningsomkostninger i kystvandoplandet, et midlertidigt tillæg til sårbare jorder og et fratræk for robuste jorder samt en midlertidig generel omstillingsstøtte.

De midlertidige elementer i basistilskuddet (midlertidigt tillæg til sårbare jorde og midlertidig generel omstillingsstøtte) samt de to midlertidige omstillingstilskud udfases i de efterfølgende år for at understøtte incitamentet til arealomlægning.

Tilskudssatserne for basistilskud, omstillingstilskud til grovfoderproduktion og omstillingstilskud til anvendelse af husdyrgødning (før justering efter anvendt mængde husdyrgødning på bedriften) vil fremgå af efterfølgende supplerende høring af bekendtgørelsen, når de er genberegnet på baggrund af de opdaterede udledningsgrænser. De endelige tilskudssatser vises på de retligt normerende kort på styrelsens kortportal, kort.lbst.dk, og i Internet Markkort.

Fordi tilpasningsomkostningerne ved at overholde udledningskvoten varierer væsentligt fra område til område, er tilskudssatserne for basistilskuddet differentieret helt ned på hektarniveau, mens tilskudssatserne for de to omstillingstilskud er fastsat for hvert ID15-område.

ID15-områder er en måde at inddеле landet i topografisk afgrænsede områder på hver ca. 1.500 ha. For hvert ID15-område er der estimeret meromkostninger ved henholdsvis grovfoderproduktion og anvendelse af husdyrgødning under den udledningsbaserede markregulering, og på baggrund heraf er der fastsat en tilskudssats for de enkelte ID15-områder.

Den høje grad af geografisk differentiering betyder, at de områdespecifikke tilskudssatser for ordningen alene kan vises på kort. Tilskudssatsen for omstillingstilskuddet til anvendelse af husdyrgødning vil desuden blive justeret alt efter, hvor meget husdyrgødning der udbringes på bedriften.

Ved overansøgning af tilskudsordningen i forhold til de afsatte midler, kan tilskudssatserne blive nedsat med en lige stor procentdel jf. § 21.

Udbetaling af tilskud ved overdragelse af arealer

§ 22 beskriver reglerne for overdragelse af arealer i forbindelse med ordningen.

Som udgangspunkt udbetales der ikke tilskud til arealer, som indgår i ansøgning om kompensation til udledningsbaseret markregulering og som overdrages efter ansøgningsfristen i løbet af ansøgningsåret. Overdragelser af arealer kan derfor med fordel finde sted efter 1. januar i ansøgningsåret, men inden indsendelse af ansøgning om tilskud under kompensationsordningen i Fællesskema.

Som det fremgår af § 22, er der dog mulighed for, at tilskud til overdragne arealer udbetales til ansøger, hvis der er tale om overdragelse af alle eller hovedparten af bedriftens arealer. Dette kræver dog, at en række betingelser er overholdt, jf. § 22, stk. 1, nr. 1-4. Hvis der er tale om overdragelse af hovedparten, men ikke alle bedriftens arealer, gælder desuden § 22, stk. 2, om, at udbetaling til ansøger er betinget af, at ansøger har trukket øvrige arealer ud af sin ansøgning inden tilbagetrækningsfristen den 15. november 2027.

Nedsættelse af tilskud, sanktioner m.v.

Manglende opfyldelse af kriterier

Opfylder ansøger ikke kriterierne for tilskudsberettigelse for et areal, er ansøger ikke tilskudsberettiget. Hvis der for et areal konstateres manglende opfyldelse af kriterierne, kan der ikke gives tilskud til arealet. Eventuelt udbetalt tilskud, der er omfattet heraf, vil blive krævet tilbagebetalt.

Manglende opfyldelse af forpligtelser

Hvis der for et areal konstateres manglende opfyldelse af forpligtelserne, bortfalder tilskuddet for den del af arealet, hvor forpligtelserne ikke er opfyldt. Tilskuddet nedsættes som beskrevet i bilag 3. Eventuelt udbetalt tilskud, der er omfattet heraf, vil blive krævet tilbagebetalt.

Administrative sanktioner i ordningen afhænger af, om der er tale om forpligtelser, der samtidig straffes under den udledningsbaserede markregulering, eller forpligtelser, som er specifikke for kompensationsordningen.

Forpligtelser, der straffes under den udledningsbaserede markregulering

Ved overtrædelse af forpligtelser, der straffes under den udledningsbaserede markregulering, vil ansøgers tilskud blive nedsat eller bortfalde, men der pålægges ikke en administrativ sanktion under kompensationsordningen. Disse forpligtelser omfatter:

- Overholdelse af udledningskvoten (§ 9)
- Rettidig indsendelse af udlednings- og gødningsregnskab (§ 10)
- Overholdelse af det organiske kvælstofarealkrav (§ 16)

Forpligtelser, der er specifikke for kompensationsordningen

Ved overtrædelse af følgende forpligtelser, som er specifikke for kompensationsordningen, kan ansøger udover en tilskudsnedsettelse blive pålagt en administrativ sanktion:

- Rettidig indgivelse af ansøgning i Fællesskema (§ 5).
Ved ansøgning i Fællesskema efter ansøgningsfristen pålægges ansøger en administrativ sanktion svarende til en nedsettelse på 1 pct. pr. arbejdsdag af det tilskud, som ansøger ved rettidig indgivelse af Fællesskema ville være berettiget til for 2027.
- Indberetning af alle bedriftens landbrugsarealer (§ 5).
Har ansøger ikke indberettet alle bedriftens landbrugsarealer, pålægges ansøger en administrativ sanktion, som beregnes som beskrevet i § 26.
- Omstillingstilskud til grovfoderproduktion: Der skal være en grovfoderafgrøde på arealet og dokumentation for antal kvæg, der berettiger til det ansøgte areal (§ 13).
Ved overtrædelse af denne forpligtelse pålægges ansøger en administrativ sanktion, som beregnes som beskrevet i § 33.

- Omstillingstilskud til anvendelse af husdyrgødning: Ansøger skal udbringe husdyrgødning svarende til den mængde, der er indberettet ved ansøgning (§ 15).
Hvis denne forpligtelse overtrædes ved, at der udbragt en *mindre* mængde husdyrgødning end indberettet (og arealerne ikke er trukket ud af ansøgningen om omstillingstilskuddet), pålægges ansøger en administrativ sanktion, som beregnes som beskrevet i § 33.

Hvis ansøger udbringer en *større* mængde husdyrgødning end indberettet, får ansøger alene den tilskudssats, der svarer til indberettede mængde, men ikke en administrativ sanktion.

Konditionalitet

Kompensation for udledningsbaseret markregulering bliver omfattet af reglerne om konditionalitet og social konditionalitet.

Kontrol

Efter indberetningsfristen for udlednings- og gødningsregnskabet den 31. marts 2028 kontrolleres det bl.a., om udledningskvoten i de kystvandoplande, hvor der er søgt tilskud, er overholdt. Kontrollen af omstillingstilskuddene sker bl.a. på baggrund af dataudtræk fra det Centrale HusdyrbrugsRegister og resultaterne fra afgrødeklassifikationen, som bygger på satellitdata.

Vurderingen af de administrative konsekvenser af bekendtgørelsen er beskrevet i det vedlagte dokument om administrative konsekvenser.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har modtaget bekendtgørelsesudkastet i præhøring i forhold til administrative konsekvenser for erhvervet.

OBR vurderer, at bekendtgørelsesudkastet ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet, som overstiger bagatelgrænsen for forelæggelse for Regeringens økonomiudvalg.

Digitaliseringsklar lovgivning

Et bredt flertal i Folketinget har indgået aftale om digitaliseringsklar lovgivning. Bekendtgørelsens bestemmelser giver mulighed for digital understøttelse. Ansøgning om tilskud indgives i Fællesskema, der udfyldes og indgives digitalt ved brug af Tast selv, som kan tilgås via styrelsens hjemmeside. Ansøgning via Fællesskema muliggør en høj grad af automatisk sagsbehandling og genbrug af data.

Forholdet til EU-lovgivningen

Kompensation for udledningsbaseret markregulering er en ordning under artikel 72 i forordning (EU) 2021/2115. Ordningen ligger inden for rammerne af forordningsgrundlaget for den Europæiske Unions fælles landbrugspolitik og CAP-plan 2023-2027.

Ikrafttrædelsesdato

Bekendtgørelsen er planlagt at træde i kraft den 1. februar 2027.

Med venlig hilsen
Bæredygtig Landbrugsproduktion
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø